

Samen werken aan Texel

Verkiezingsprogramma 2014 - 2018

Inleiding – Samen werken aan Texel

Programma 1 Algemeen bestuur, openbare orde en veiligheid

Programma 2 Verkeer, vervoer en water

Programma 3 Economie

Programma 4 Onderwijs en jeugd

Programma 5 Sport en cultuur

Programma 6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Programma 8 Ruimtelijke ontwikkeling en volkshuisvesting

Programma 9 Landschap, natuur en recreatie

Blz. 3

Blz. 4

Blz. 5

Blz. 6

Blz. 7

Blz. 8

Blz. 9

Blz. 10

Blz. 11

Blz. 12

Samen werken aan Texel

De komende raadsperiode, 2014-2018, vormt voor ons een grote uitdaging. Diverse zaken zijn niet meer vanzelfsprekend en vergen nieuwe oplossingen. CDA Texel wil dat zowel de Texelaar als de toerist zich thuis blijft voelen en dat de gemeente zich daar optimaal voor inzet. Daarbij moet de gemeente voor iedereen een betrouwbare partner zijn. Voor de kwaliteit van leven op Texel willen wij ons graag inzetten. Een mooi doel om samen aan te werken.

Als brede volkspartij zullen wij ons constructief opstellen. Wij streven naar samenwerking op allerlei fronten. De afgelopen jaren heeft CDA Texel, vanuit een oppositierol, verschillende punten uit het vorige verkiezingsprogramma weten te realiseren. Voor de komende raadsperiode heeft CDA Texel een lijst met actiepunten opgesteld, die we graag weer willen verwezenlijken.

CDA Texel staat voor:

1. Kwaliteit van leven

Texel moet voor alle inwoners een leuke en interessante plek zijn om plezierig te leven. Culturele, sportieve en maatschappelijke voorzieningen voor jong en oud zijn essentieel voor de leefbaarheid. De gemeente moet zich blijven inzetten voor goede zorg op het eiland en aandacht hebben voor een gezonde leefstijl, ook van de jeugd. Daarnaast is het belangrijk om te blijven werken aan een veilig eiland. 'Last but not least' willen we ons sterk maken voor goed onderwijs, met een breed aanbod in zowel het basis- als voortgezet onderwijs.

2. Goed wonen

CDA Texel wil meer zeggenschap geven aan mensen met specifieke woonwensen, zowel toekomstige eigenaren als huurders. Bijvoorbeeld meer eenheden voor kleinere huishoudens en kleinschalige woonvormen voor ouderen in de eigen omgeving.

De bevolking blijft nagenoeg stabiel, extra woningen zijn niet altijd nodig. Daarom zegt CDA Texel: durf de verouderde bebouwing te vervangen.

3. Mooi Texel

De kernwaarden die het eiland zo bijzonder maken, houden we hoog in het vaandel. We willen de relatie met het landschap bewaken en waar mogelijk herstellen. Ook willen we goed zorgen voor straten, wegen en gebouwen, bermen en schone stranden.

CDA Texel vindt dat de gemeente verrommeling moet tegengaan en verfraaiing stimuleren.

4. Een brede economie

De gemeente moet ruim baan geven aan de kenniseconomie. Dat geeft een verbreding en maakt ons minder kwetsbaar. Texel moet zich blijven opwerpen als proefgebied op allerlei terreinen.

5. Kwaliteit in het bestuur

De gemeente moet zelf blijven doen waar ze goed in is en die diensten ook uitwisselen met andere gemeenten. CDA Texel blijft staan voor Texel als zelfstandige gemeente.

Waar mogelijk willen we investeren in de opleiding van lokale bestuurders.

Daar is CDA Texel de partij voor!

Programma 1: Algemeen bestuur, openbare orde en veiligheid

1.1 Dienstverlening

De gemeente moet duidelijk zijn in de dienstverlening en zorgen voor een vlotte afwikkeling.

1.2 Eilandbestuur

CDA Texel wil het eilandbestuur versterken door het opleiden van bestuurders. Hiervoor moeten we actief zoeken naar geschikte kandidaten, speciaal jongeren, en investeren in kwaliteit. Wij zijn voor samenwerking met gemeenten in de kop van Noord-Holland. Samenwerking met de andere Waddeneilanden moet bijdragen tot een verbeterde efficiëntie voor Wadden- en Waddenzee-gerelateerde zaken.

1.3 Huishoudboekje

Het huishoudboekje van de gemeente moet op orde zijn: we willen de hand op de knip. CDA Texel is niet bereid om de gemeentelijke lasten te verhogen, wanneer dat niet strikt noodzakelijk is voor kwaliteitsverbetering. Verhogen van ambitie moet worden betaald.

1.4 Minder regels

CDA Texel blijft staan voor 'Minder regels'. Wij vinden dat alleen die regels overeind moeten blijven, die er echt toe doen en die je ook kunt handhaven. Regelgeving kan vaak eenvoudiger.

CDA Texel wil dat de gemeente regels hanteert in het belang van de burger en niet tegen de burger.

1.5 Veilig eiland

CDA Texel vindt het belangrijk dat Texel bekend staat als een veilig eiland. Een ontspannen sfeer en een bloeiend uitgaansleven moeten samengaan. Veiligheid is een verantwoordelijkheid van iedereen. De gemeente moet zich blijven inspannen voor verbeterpunten, zodat alles in goede banen kan worden geleid.

+

Programma 2: Verkeer, vervoer en water

2.1 Veerverbinding

De gemeenten Texel en Den Helder moeten zich blijven inspannen om de ontsluiting van Texel beter te maken.

2.2 Gedeelde ruimte

Het wegennet moet zoveel mogelijk worden ingericht volgens het principe van gedeeld gebruik. Het mooie landschap moet bepalend zijn. Daarin is geen plaats voor overbodige belijning, bebording, gigantische komborden en verstorende kleuren. In het boekje 'Beeld van Texel' (ruimtelijke analyse, 2007) is dit fraai weergegeven.

Nachtelijke duisternis mag niet ten koste van de veiligheid gaan. Markeren van openbare wegen en fietspaden dient zodanig te worden uitgevoerd dat het voor gebruikers geen gevaar oplevert.

2.3 Verkeersborden

Wij vinden dat het aantal verkeers- en verwijzingsborden drastisch moet worden ingekrompen. Er zijn betere alternatieven.

2.4 Wegbermen

Veilige en verzorgde wegen zijn van groot belang voor alle weggebruikers.

CDA Texel vraagt aandacht voor de wegbermen en wil versneld meer graskeien aanleggen. Wij vinden de Hallerweg een mooi voorbeeld van een goed verzorgde uitvalsweg.

2.5 Openbaar vervoer

De druk op de wegen is groot, er zijn veel auto's op de weg. Openbaar vervoer kan hiervoor een oplossing bieden, maar is een verantwoordelijkheid van de provincie. Onze wens is dat de gemeente in goed overleg met de provincie het openbaar vervoer op Texel naar een hoger plan brengt. De OV-pilot die in 2014 van start gaat, zullen wij met belangstelling volgen.

CDA Texel wil dat Texelse bedrijven bij de aanbesteding van het openbaar vervoer de gelegenheid krijgen om mee te dingen.

Programma 3: Economie

3.1 Leefbaarheid en veerkracht

De diversiteit in de economie die we nu kennen, moet verder worden uitgebouwd. Bedrijvigheid is belangrijk voor de leefbaarheid en de uitstraling van het eiland.

Meewerken aan goede verbindingen en infrastructuur voor ondernemingen is volgens ons daarom een nuttige zaak. Ook willen wij hulp voor startende ondernemers.

3.2 Kenniseconomie en high tech

Wij gaan voor Texel als kenniseiland, met meer banen voor hoger opgeleiden. Om dit te bereiken, moet de gemeente instituten en onderwijsinstellingen tegemoetkomen. Ons streven is ook dat Texel zich voor bepaalde ontwikkelingen blijft opwerpen als proefgebied.

CDA Texel wil dat nieuwe bedrijven zich door gunstige voorwaarden op Texel kunnen vestigen.

3.3 Landbouw

CDA Texel hanteert het motto: 'boeren laten boeren'. De gemeente behoort een betrouwbare gesprekspartner voor de agrariërs te zijn, die goed naar de branche luistert als het gaat om bestemmingsplannen. Naar onze mening moet het landbouwareaal zoveel mogelijk in stand blijven. Bij een bouw aanvraag of andere plannen dient de gemeente mee te denken en waar nodig te assisteren, zodat de aanvraag vlot en soepel kan verlopen.

3.4 Haven Oudeschild

De verbinding tussen haven en dorp moet worden verbeterd. Het opnieuw in gebruik nemen van de coupure is wellicht een mogelijkheid. De oorspronkelijke (industriële) gebruikers, zoals de visserij en het dok, horen in de haven een bruikbare ruimte te houden. De visserijvloot moet zeker in het weekend voldoende ruimte tot haar beschikking krijgen.

3.5 Visserij

Texel loopt landelijk ver voor op gebied van duurzame visserij. Initiatieven op dit gebied, zoals de sumwing en pulsvisserij, dienen te worden gesteund. Wij willen ons inzetten voor het behoud van visgebied voor de garnalenvisserij op het wad (Viswad) en in de kustzone (Vibeg), maar ook voor oorspronkelijk medegebruik. Waar mogelijk zullen wij ons sterk maken voor de Noordzeevervisserij.

3.6 Toerisme

CDA Texel gaat voor goed gastheerschap en een helder beleid.

Wij willen het maximum aantal toeristische bedden op 47.000 houden, waarvan 2000 in de ijskast. Bedden kunnen wat CDA Texel betreft ook worden verplaatst.

Voor de inrichting van vakantieparken hoeven geen extra gemeentelijke regels te gelden.

De kwaliteit en Texelse uitstraling van de voorzieningen vinden wij heel belangrijk.

3.7 Dienstensector

CDA Texel komt traditioneel op voor de belangen van het midden- en kleinbedrijf.

De gemeentelijke regels moeten duidelijk zijn, zodat bedrijven niet onnodig worden gehinderd. Wel is het belangrijk dat er – met het oog op gelijke behandeling - tijdig en op de juiste wijze handhaving plaatsvindt.

Bij de selectie van bedrijven voor gemeentelijke projecten moeten Texelse bedrijven een eerlijke kans krijgen.

Programma 4: Onderwijs en jeugd

4.1 Kwalitatief onderwijs

Door de terugloop van het aantal kinderen komt de kwaliteit van het primair basisonderwijs in de dorpen onder druk te staan. Dit zal de komende jaren ook gevolgen hebben voor de OSG. Onderwijsvisie is op de eerste plaats een zaak van de scholen zelf. Maar de gemeente is uiteraard betrokken bij het onderwijs van onze kinderen. Daarnaast is de gemeente eigenaar van de gebouwen van de openbare scholen. De wet verplicht ons om daar rationeel mee om te gaan.

Wij zijn van mening dat kwalitatief goed en uitgebreid onderwijs een voorwaarde is voor jonge gezinnen om zich op Texel te gaan vestigen.

Gezien de eilandpositie vinden wij het van groot belang dat de OSG een breed aanbod blijft houden. Daarnaast willen wij onderzoek naar de mogelijkheden van mbo- en hbo-onderwijs op het eiland.

4.2 Onderwijsvernieuwing

We moeten alles uit de kast halen om schooluitval te voorkomen. Extra inspanningen zijn gewenst, ook voor niet-leerplichtige jongeren tussen 18 en 23 jaar om kennis bij te spijkeren, ambachten te leren en/of een vakdiploma te halen. Dergelijke activiteiten worden elders onder de naam van 'Volksuniversiteit' of 'Zomerschool' georganiseerd. Zo kan Texel inspelen op permanente educatie: onderwijs voor alle leeftijden.

CDA Texel pleit voor onderzoek naar de haalbaarheid van een 'Volksuniversiteit' of 'Zomerschool'.

4.3 Opvoedingsondersteuning

Ouders zijn verantwoordelijk voor de opvoeding, maar het is een taak van de overheid om kinderen en jongeren tegen onrecht of uitval te beschermen. Speciale aandacht is nodig voor ouders die ondersteuning nodig hebben bij de opvoeding. Het Centrum voor Jeugd en Gezin speelt hierin een grote rol.

4.4 Overmatig alcoholgebruik

Alcohol en drugs vormen een risico voor de gezondheid; ouders en jongeren moeten zich hiervan meer bewust worden. CDA Texel steunt daarom publieksacties en maatregelen tegen overmatig alcoholgebruik. CDA Texel is voorstander van de nieuwe Drank- en Horecawet die de verkoop van alcohol aan personen van 18 jaar of ouder regelt en wil graag samen met de Horeca bekijken hoe deze wet effectief kan zijn. Ook zijn wij voorstander van 'vroeger op stap', wat de kans biedt om eerder te sluiten. CDA Texel wil jongeren betrekken bij een verantwoorde samenleving.

4.5 Leerlingenraad/Jongerenraad

In de jaarlijkse jeugdgemeenteraad leren OSG-leerlingen wat het is om voor de gemeenschap te denken en om met gemeenschapsgeld om te gaan. Dit project geeft aan dat jongeren prima hun mening kunnen geven. Wij willen daarom vaker jongeren betrekken in overleggen als het gaat over hun belangen. Scholen en het jongerenwerk kunnen hierbij ondersteunen.

4.6 Ontmoetingsplekken voor jongeren

Voorzieningen zoals jeugdhonken, skatepark en oefenkelders fungeren als plekken waar jongeren elkaar ontmoeten en zich kunnen ontplooien. Het beheer hoort thuis bij het jongerenwerk, dat de jongeren zo kan motiveren voor activiteiten. CDA Texel wil jongeren stimuleren verantwoordelijkheid te nemen bij in gebruik gegeven ruimtes.

Programma 5: Sport en cultuur

5.1 Sport voor iedereen

Sporten verbindt mensen en is goed voor de gezondheid. Ook is de sport een prima kweekvijver voor bestuurders. Daarom is het belangrijk dat in alle dorpen de mogelijkheid blijft om sport te beoefenen. Zoveel als kan, willen we de accommodaties en faciliteiten in stand houden.

CDA Texel is voorstander van een nieuwe multifunctionele sporthal in Den Burg.

5.2 Kunstgrasveld

Als we een sporteiland willen zijn, dan moeten de faciliteiten daarbij aansluiten. Een kunstgras (voetbal)veld, waarop men 52 weken per jaar kan sporten, is zo'n voorziening. Deze komt bovendien ten goede aan de Texelse gemeenschap. Ook het grilliger wordende klimaat en de druk op de velden maken kunstgras gewenst. Een logische locatie is sportpark-Zuid in Den Burg.

5.3 Texel Sporteiland

De gemeente heeft de ambitie om van Texel een 'sporteiland' te maken.

Help de verenigingen daar dan ook bij: geen leges voor sportevenementen.

5.4 Cultuurhistorie

Aandacht voor cultuurhistorie vinden we belangrijk: kennis van de (ontstaans)geschiedenis van het eiland, zijn bewoners en hun taal. Ook zijn we voorstander van les over Texel op scholen. Hierbij kunnen vrijwilligers worden betrokken die hun kennis willen delen.

5.5 Vrijwilligers

CDA Texel wil erkenning en respect voor vrijwilligers. We kunnen dit werk aantrekkelijk maken door waar nodig de verenigingen en vrijwilligers te ondersteunen. Hierbij denken wij ook aan het geven van o.a. cursussen voor bestuurders.

5.6 Texelse musea

Musea vinden wij zeer waardevol, als toeristische voorziening, voor inwoners en de Texelse identiteit. Subsidies zijn geen automatisme, maar moeten worden 'verdiend'.

5.7 Gemeentelijk zwembad

CDA Texel ondersteunt de gekozen optie voor restauratie van zwembad Molenkoog. Het aantal bezoekers, jong en oud, wettigt hier de uitgave. Wij gaan voor een brede exploitatie om de aantrekkelijkheid van deze laagdrempelige voorziening te vergroten. Bijvoorbeeld door, ook voor gasten, een vorm van dagrecreatie te bieden (pannaveld, doolhof, touwbaan, speeltuin, enz.).

5.8 Sportservice Texel

Competitie, vriendschap, vrijwilligerswerk: sport biedt het allemaal. Wij steunen Sportservice Texel omdat sporten een grote sociale en economische waarde heeft én bijdraagt aan de gezondheid.

5.9 Tentoonstellingsruimte

Voor culturele voorzieningen en initiatieven is vaak onvoldoende ruimte beschikbaar. Wij stellen voor om (beeldende) kunstenaars te faciliteren door te zoeken naar geschikte expositieruimtes in alle dorpen, waarbij zeker ook kan worden gedacht aan kerkgebouwen.

5.10 Onderwaterarcheologie

CDA Texel vindt onderwaterarcheologie belangrijk. De Waddenzee - de Reede van Texel in het bijzonder - en de Noordzee liggen vol wrakken uit de VOC-tijd. Het beschermen, conserveren en opduiken van historische vondsten geeft economische ontwikkelingskansen.

Programma 6: Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

6.1 Leefbaarheid

We moeten bij de leefbaarheid ('kwaliteit van leven') vrijwilligers ondersteunen en het bloeiende verenigingsleven koesteren. CDA Texel wil zolang als mogelijk het basisonderwijs in de dorpen in stand houden, maar de kwaliteit van het onderwijs moet voorop staan.

6.2 Sociale werkvoorziening

De Bolder heeft een plaats in het hart van het CDA Texel. Een goede werkgever voor de mensen die door hun beperking niet aan de slag kunnen in een regulier bedrijf. De Bolder is een uitstekend lopende werkplaats; wij willen dit graag zo houden.

6.3 WMO, samen kunnen we meer!

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning geeft de gemeente middelen om structuur en betrokkenheid te bieden aan diegenen die geen betaald werk kunnen uitvoeren.

Maatschappelijke erkenning is belangrijk voor mensen.

CDA Texel vraagt respect voor iedereen die vrijwilligerswerk doet en wil er voor zorgen dat meer mensen zich verantwoordelijk voelen voor elkaar. Samen kunnen we meer!

Bij de uitvoering van de WMO-taken is het belangrijk dat de gemeente rekening houdt met de 'menselijke maat'. Bij aanvragen voor hulpmiddelen behoort niet alleen een budgettaire afweging te worden gemaakt, maar moet iemands persoonlijke situatie zwaar meetellen. De gemeente heeft de regie en stuurt andere organisaties aan.

CDA Texel wil dat de zorg waar mogelijk lokaal wordt geregeld.

Programma 7: Volksgezondheid en milieu

7.1 Duurzame energie, realisatiekracht

CDA Texel staat in principe positief ten opzichte van vormen van duurzame energie, maar weegt alle belangen. De locatiekeuze moet daarbij zorgvuldig gebeuren. Besparende maatregelen willen wij stimuleren.

7.2 Duurzame economie

Op het gebied van een duurzame economie willen wij slim gebruik maken van kansen. Belangrijk is dat wij kunnen voorzien in onze behoeften, zoals goed oppervlaktewater, drinkwater, grondstoffen en energie. Dit mag echter niet ten koste gaan van de behoeften van de generaties na ons. We moeten daarom zorgen dat we zuinig en efficiënt omgaan met de grondstoffen die wij nu gebruiken. Deze insteek biedt kansen voor Texel. Wij zijn voorstander van decentrale energievoorziening, in zoverre dit kan concurreren en goed is voor de lokale economie.

- 👍 CDA Texel wil zich inzetten voor testen met experimentele energietechnologie. Texel leent zich goed voor deze bedrijfstak, die hier nu nog nauwelijks aanwezig is. Er is veel geld beschikbaar voor het ontwikkelen van dit soort technologie. Texelse ondernemers en op Texel gevestigde kennisinstituten kunnen hiervan meeprofiteren.

7.3 Duisternis

Nachtelijke duisternis beschouwen wij als een van de kernwaarden van Texel. Hoewel dit in uitvoering is, denkt CDA Texel dat er verbetering mogelijk is.

7.4 Polikliniek

Voor uitgebreide medische zorg na de huisarts moeten inwoners van Texel naar de overkant. Het zou daarom prettig zijn als we terecht kunnen in poliklinieken op het eiland. Dit bij voorkeur met een overnachtingsmogelijkheid voor traumagevallen.

7.5 Röntgenapparatuur

Het komt regelmatig voor dat Texelaar of toerist naar het ziekenhuis in Den Helder wordt verwezen voor het maken van een röntgenopname. In diverse gevallen is het echter handig om deze apparatuur zelf beschikbaar te hebben.

- 👍 CDA Texel wil zich inzetten voor het plaatsen van röntgenapparatuur op Texel.

Programma 8: Ruimtelijke ontwikkeling en volkshuisvesting

8.1 Ruimtelijke ontwikkeling

De ruimtelijke ontwikkeling moet gericht zijn op het aantrekkelijk houden van Texel en het respecteren van de kernwaarden.

8.2 Woonvormen voor ouderen

Wij willen graag rekening houden met de specifieke wensen van ouderen. Bij nieuwe woonvormen valt te denken aan koop- of huurappartementen met een gemeenschappelijke ruimte. Eventueel ook met gezamenlijk georganiseerde verzorging.

Andere mogelijkheden zijn bijvoorbeeld kangoeroewoningen, een cabine in de tuin van de mantelzorger, aanleunwoningen en andere kleinschalige woonvormen in het eigen dorp. Ons streven is dat jong en oud gemengd wonen.

8.3 Kleine huishoudens

Naar onze mening zijn woningen nodig voor kleine huishoudens, voor jongeren, alleenstaanden en ouderen. Termen die van toepassing zijn, zijn levensloopbestendige of nul-treden woningen. CDA Texel wil dat de woningbouw hierop inspeelt en maatwerk levert.

Eigentijdse, eventueel gezamenlijke, woonvormen moeten mogelijk worden gemaakt. Daarbij kan ook worden gedacht aan de vervanging van verouderde woningen.

8.4 Vrije vestiging

CDA Texel wil jongeren welkom heten en vrije vestiging voor iedereen. Dit ter bevordering van een vitale gemeenschap en een dynamische woningmarkt.

CDA Verkiezingsprogramma 2014-2018

Programma 9: Landschap, natuur en recreatie

9.1 Verfraaiing

CDA Texel gaat voor een mooi Texel. Dit komt pas tot zijn recht, als de rommel wordt opgeruimd.

Wij willen investeren in de kwaliteit van de omgeving. Werken aan de verfraaiing van Texel dus. Hierbij willen wij alle mogelijke middelen inzetten, zonder direct nieuwe projecten te starten.

9.2 Dynamiek

Texel is een dynamisch eiland waar bedrijvigheid wordt gestimuleerd en dat geen monocultuur uitstraalt. Veel toeristen komen voor het strand, de natuur én voor het cultuurlandschap, dat voor een groot deel is vormgegeven door de Texelse agrariërs. De bezoekers stoppen voor een bijzondere vogel, maar ook voor een akker waar met grote landbouwmachines de oogst wordt binnengehaald. Deze dynamiek is iets om te koesteren.

9.3 Bestemmingsplannen

De gemeente moet alle overbodige details weglaten in de nieuwe bestemmingsplannen. Dus geen strenge regels wat betreft categorieën zoals kantoor of appartement, nokhoogtes en erfgrenzen. Regels zijn wel nodig, maar we moeten vooral zorgen voor variatie en schoonheid. Afwisseling in grootte en stijl van de huizen geeft juist een mooi straatbeeld. Denk maar eens aan de Peperstraat, Zwaanstraat, Hogereind, Kikkertstraat, Diek en De Ruijterstraat. Van deze karakteristieke straten gebruiken we het beeld bij de eilandpromotie.

9.4 Open landschap

Texel heeft van oudsher een open landschap, waar je v r kunt kijken. Deze openheid behoort bij de kernkwaliteiten. CDA Texel wil deze graag behouden en bevorderen.

